

සානන්ද විද්‍යාලය කොළඹ 10

10 S I

පළමු වාර පරීක්ෂණය - 2023 මැයි
අධ්‍යයන පොදු සහතික පත්‍ර (උසස් පෙළ) විභාගය, 2023

සංයුක්ත ගණිතය I
Combined Mathematics I **13 ශ්‍රේණිය**

පැය තුනයි
Three hours

නම :

උපදෙස් :

- * මෙම ප්‍රශ්න පත්‍රය කොටස් දෙකකින් සමන්විත වේ.
A කොටස (ප්‍රශ්න 1 - 10) සහ **B කොටස** (ප්‍රශ්න 11 - 17)
- * **A කොටස**
 සියලුම ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සපයන්න. එක් එක් ප්‍රශ්නය සඳහා ඔබේ පිළිතුරු, සපයා ඇති ඉඩෙහි ලියන්න. වැඩිපුර ඉඩ අවශ්‍ය වේ නම්, ඔබට අමතර ලියන කඩදාසි භාවිත කළ හැකිය.
- * **B කොටස**
 ප්‍රශ්න පහකට පමණක් පිළිතුරු සපයන්න. ඔබේ පිළිතුරු, සපයා ඇති කඩදාසිවල ලියන්න.
- * නියමිත කාලය අවසන් වූ පසු **A කොටස**, **B කොටසට** උඩින් සිටින පරිදි කොටස් දෙක අමුණා විභාග ශාලාධිපතිට භාර දෙන්න.
- * ප්‍රශ්න පත්‍රයෙහි **B කොටස** පමණක් විභාග ශාලාවෙන් පිටතට ගෙනයාමට ඔබට අවසර ඇත.

පරීක්ෂකගේ ප්‍රයෝජනය සඳහා පමණි.

(10) සංයුක්ත ගණිතය I		
කොටස	ප්‍රශ්න අංක	ලැබූ ලකුණු
A	1	
	2	
	3	
	4	
	5	
	6	
	7	
	8	
	9	
	10	
B	11	
	12	
	13	
	14	
	15	
	16	
	17	
	එකතුව	
	ප්‍රතිශතය	

පත්‍රය I	
පත්‍රය II	
එකතුව	
අවසාන ලකුණු	

අවසාන ලකුණු

ඉලක්කමෙන්	
අකුරින්	

සංකේත අංක

උත්තර පත්‍ර පරීක්ෂක	
පරීක්ෂා කළේ:	1
	2
අධීක්ෂණය	

22 A/L [papers grp]

05. $f(x) = x^2 + (k+6)x + 6k$ නම් සියළුම තාත්වික අගය සඳහා $f(x) = 0$ සමීකරණයේ තාත්වික මූල තිබෙන බව පෙන්වන්න.

$f(x-k) + 2x = 0$ සමීකරණයේ මූල 0, -4 වන පරිදි k හි අගය සොයන්න. k හි මෙම අගය සඳහා $f(x-k) + 2x$ හි අවම අගය සොයන්න.

.....

.....

.....

.....

.....

22 A/L අපි [papers grp]

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

06. $x^3 - y^2 = 0$ මගින් නිරූපිත C වක්‍රයට $P \equiv (4t^2, 8t^3)$ ලක්ෂ්‍යයේ අඳින ලද ස්පර්ශකයේ සමීකරණය $t (\neq 0)$ පරාමිතියක් වන විට, $3tx - y - 4t^3 = 0$ බව පෙන්වන්න. P ලක්ෂ්‍යයේ වක්‍රයට අඳිනු ලබන ස්පර්ශකය, නැවත C වක්‍රයේ $Q \equiv (4T^2, 8T^3)$ ලක්ෂ්‍යයේ අභිලම්භ වේ නම් $T = \frac{-1}{9t}$ බව පෙන්වන්න.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

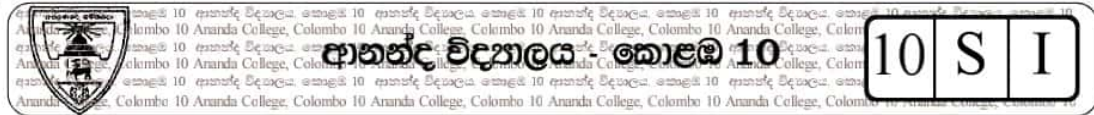
.....

.....

.....

.....

Ananda College Maths Section Exam Management Unit

අනන්ද විද්‍යාලය, කොළඹ 10

10 S I

පළමු වාර පරීක්ෂණය - 2023 මැයි
අධ්‍යයන පොදු සහතික පත්‍ර (උසස් පෙළ) විභාගය, 2023

සංයුක්ත ගණිතය I 13 ශ්‍රේණිය
Combined Mathematics I

* B කොටසින් ප්‍රශ්න පහකට පමණක් පිළිතුරු සපයන්න.

B කොටස

11. (a) (i) $f(x) = x^2 - px + \lambda$ හා $g(x) = x^2 - qx + \mu$ වේ. $f(x) = 0$ හා $g(x) = 0$ සඳහා පොදු මූලයක් ඇත්නම් හා $g(x) = 0$ හි මූල සමාන නම්ද, $2(\lambda + \mu) = pq$ බව පෙන්වන්න.
 $f(x)$ හා $g(x)$ හි පොදු මූලය 2 ද, $q = 2p$ ද නම් $f(x)$ හි ඉතිරි මූලය සොයන්න. p, λ, q, μ හි අගයන් සොයා $f(x)$ හා $g(x)$ ලියා දක්වන්න.
- (ii) α හා β යනු $2x^2 + 2(a+b)x + a^2 + b^2 = 0$ වර්ගජ සමීකරණයේ මූල වේ. මෙහි a හා b යනු නියත වේ නම්, $(\alpha + \beta)^2, (\alpha - \beta)^2$ මූලවන වර්ගජ සමීකරණය $x^2 - 4abx - (a^2 - b^2)^2 = 0$ බව පෙන්වන්න.
- (b) $k \in \mathbb{R}, f(x) = x^3 + (k+2)x^2 + (2k^2-3)x + 3k-6 = 0$ සමීකරණය, $(x^2 + A)$ ($A \in \mathbb{R}$) යන්නෙන් හරියටම බෙදේ නම්, එම අවස්ථාවේදී k හි අගයන් සොයන්න. එම k අගයන් සඳහා $f(x)$ ලියා දක්වන්න. $f(x)$ හි සියලු සාධක සොයන්න. $f(x) = 0$ හි $x \in \mathbb{Z}$ වන්නේ k හි කවර අගයක් සඳහාද?
12. (a) (i) $\left(\sqrt{x} - \frac{k}{x^2}\right)^{10}$ ප්‍රසාරණයෙහි x වලින් ස්වායත්ත පදයෙහි අගය 405 නම්, k හි අගය සොයන්න.
- (ii) ${}^nC_0 {}^nC_2 + 2^n {}^nC_1 {}^nC_3 + 3^n {}^nC_2 {}^nC_4 + \dots + (n-1)^n {}^nC_{n-2} {}^nC_n = n^{2n-1} C_{n-3} + 2^n C_{n-2}$ බව පෙන්වන්න.
- (b) $f(x) = |x^2 + bx + c|$ හි දළ සටහනක් අඳින්න. මෙහි $b > 2\sqrt{c} > 0$ එනසින් $|x^2 + bx + c| = k$ සමීකරණයේ තාත්වික මූල හතරක් තිබීම සඳහා k ට ගතහැකි අගය පරාසය b හා c ඇසුරෙන් සොයන්න.
- එමගින් $|x^2 + 7x - 15| = k$ හි තාත්වික මූල තුනක් පැවතීමට k ට ගතහැකි අගය අපේක්ෂය කරන්න.

13. (a) $\sum_{r=1}^n r$ හා $\sum_{r=1}^n r^2$ සඳහා ප්‍රතිඵල ලියා දක්වන්න.

5.8 + 8.11 + 11.14 + ශ්‍රේණියේ r වැනි පදය U_r යන්න ලියා දක්වා $\sum_{r=1}^n U_r$ අපේක්ෂනය කරන්න.

(b) $r \in \mathbb{Z}^+$ 43 + 91 + 157 + යන ශ්‍රේණියේ r වැනි පදය වන $V_r, Ar^2 + Br + C$ ආකාරය ගනිනම්, V_r සොයන්න. මෙහි A, B, C තාත්වික නියත වේ.

$\frac{43}{5^3 \cdot 8^3} + \frac{91}{8^3 \cdot 11^3} + \frac{157}{11^3 \cdot 14^3} + \dots$ යන ශ්‍රේණියේ r වැනි පදය W_r යන්න r ඇසුරින් සොයන්න.

$W_r = \frac{1}{f(r)} - \frac{1}{f(r+1)}$ වන පරිදි $f(r)$ නම් ශ්‍රිතයක් සොයන්න.

එනමින් $\sum_{r=1}^n W_r$ ලබාගන්න.

$\sum_{r=1}^{\infty} W_r$ අපරිමිත ශ්‍රේණිය අභිසාරී වේදැයි හේතු සහිතව දක්වන්න.

$n \rightarrow \infty$ විට $\sum_{r=1}^n W_r$ ශ්‍රේණියේ ඓක්‍යය දක්වන්න.

14. (a) $x \neq 2$ සඳහා $f(x) = \frac{9(x^2 - 2x - 4)}{(x-2)^3}$ යැයි ගනිමු.

$f(x)$ හි ව්‍යුත්පන්නය $f'(x)$ යන්න $x \neq 2$ සඳහා $\frac{-9(x^2 - 16)}{(x-2)^4}$ මගින් දෙනු ලබන බව පෙන්වන්න.

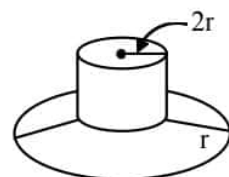
$f(x)$ හි හැරුම් ලක්ෂ්‍යයේ බන්ධාංකද සොයන්න.

$x \neq 2$ සඳහා $f''(x) = \frac{18[(x+1)^2 - 33]}{(x-2)^5}$ බව දී ඇත. $y = f(x)$ ප්‍රස්තාරයේ තනිවර්තන ලක්ෂ්‍යවල x බන්ධාංක සොයන්න.

ස්පර්ශෝන්මුඛ, y අන්තඃබන්ධය හා හැරුම් ලක්ෂ්‍යය දක්වමින් $y = f(x)$ හි ප්‍රස්තාරයේ දළ සටහනක් අඳින්න.

ප්‍රස්තාරය භාවිතයෙන් $(x-2)^3 = 3(x^2 - 2x - 4)$ සමීකරණයේ විසඳුම් ගණන සොයන්න.

(b) සිලින්ඩරාකාර හැඩයක් සහිත තොප්පියක් රූපයේ දක්වා ඇති පරිදි වර්ගඵලය $s = 462 \text{ cm}^2$ වන තුනී රෙද්දකින් සාදා ගත යුතු වේ. සිලින්ඩරාකාර කොටසේ අරය $2r$ වන අතර වාටියේ පළල r වේ. සිලින්ඩරාකාර කොටසේ පරිමාව උපරිම වන ලෙස සෑදිය හැකි තොප්පියේ උස සොයන්න.

15. (a) $\frac{x+2}{x^2(x^2+x+1)}$ පරිමේය ශ්‍රිතයේ හින්න භාග සොයන්න.

එමගින් $\int \frac{x+2}{x^2(x^2+x+1)} dx$ සොයන්න.

(b) (i) $t = x^4$ ආදේශය භාවිතා කර $\int x^3 \sqrt{\frac{a^4 - x^4}{a^4 + x^4}} dx$ සොයන්න.

(ii) $\int_{-3}^3 |1-x^2| dx$ හි අගය සොයන්න.

(c) (i) $\int u \frac{dv}{dx} dx = uv - \int v \frac{du}{dx} dx$ යන කොටස් වශයෙන් අනුකලනය සූත්‍රය සාධනය කරන්න.

මෙහි u හා v යනු x විෂයෙන් අවකලන ශ්‍රිතයන් වේ.

(ii) $\tan^{-1} 3(1-3x+x^2)^{-1} = \tan^{-1} x + \tan^{-1}(3-x)$ බව පෙන්වන්න.

(iii) ඉහත (i) හා (ii) කොටස් හි ප්‍රතිඵලද භාවිතා කර $\int_0^3 \tan^{-1} 3(1-3x+x^2)^{-1} dx = 6 \tan^{-1} 3 - \ln 10$

බව පෙන්වන්න.

16. $\frac{x}{a} + \frac{y}{b} = 1$ සහ $\frac{x}{b} + \frac{y}{a} = 1$ වන සරල රේඛාවල ජේදන ලක්ෂ හරහා යන ඕනෑම රේඛාවක සමීකරණය λ

පරාමිතියක් වී $\frac{x}{a} + \frac{y}{b} - 1 + \lambda \left(\frac{x}{b} + \frac{y}{a} - 1 \right) = 0$ වන සමීකරණය මගින් දෙනු ලබන බව පෙන්වන්න.

$\lambda \neq -1$ වීම ඉහත සමීකරණය අන්තඃකේඛ ආකාරයට ප්‍රකාශ කර එනමින් එම රේඛාව පිළිවෙලින් x හා y අක්ෂ මත අන්තඃකේඛ සාදන A හා B ලක්ෂ්‍යවල ඛණ්ඩාංක ලියන්න.

(i) $2 OA = OB$ ද $a = 3$ හා $b = 2$ ද නම් λ සොයන්න. එවිට $OAB \Delta$ යේ වර්ගඵලය හා AB සරල රේඛාවේ සමීකරණය සොයන්න.

තවද $\angle ZB = \frac{\pi}{2}$ වන පරිදි Z හි පථය $5x^2 + 5y^2 - 18y - 9x = 0$ බව පෙන්වන්න.

(ii) $a = 3, b = 2, \lambda = -3$ වීම $OAB \Delta$ වර්ගඵලය හා AB රේඛාවේ සමීකරණය සොයන්න.

(i) අවස්ථාවේ AB රේඛාව A_1B_1 ලෙසද (ii) අවස්ථාවේදී එය A_2B_2 ලෙසද ගැනීමෙන් A_1B_1 හා A_2B_2 රේඛා දෙක අතර සුළු කෝණය සොයන්න.

17. (a) $\sin A, \sin B, \cos A$ හා $\cos B$ ඇසුරින් $\sin(A+B), \sin(A-B), \cos(A+B)$ හා $\cos(A-B)$ ලියා දක්වන්න. එනමින් $\sin 2A = 2 \sin A \cos A$ බව සහ $\cos 2A = 1 - 2 \sin^2 A$ බව අපෝහනය කරන්න.

$\alpha < \frac{\pi}{2}$ හා $\beta < \frac{\pi}{2}$ වීට $\frac{1 - \cos \beta}{\sin \beta} = \tan \alpha$ නම් $\beta = 2\alpha$ බව පෙන්වා, ඉහත සූත්‍ර භාවිතයෙන්,

$$\tan 7\frac{1}{2}^\circ = \sqrt{6} - \sqrt{3} + \sqrt{2} - 2$$
 බව පෙන්වන්න.

(b) සයින් නීතිය ප්‍රකාශ කරන්න.

$ABC \Delta$ සේ BC හි මධ්‍ය ලක්ෂ්‍ය D වේ. $B\hat{A}D = \alpha, C\hat{A}D = \beta$ හා $A\hat{D}C = \theta$ නම් සුදුසු ත්‍රිකෝණ සඳහා සයින් නීතිය භාවිතයෙන් $2 \cot \theta = \cot \alpha - \cot \beta$ බව පෙන්වන්න.

(c) $f(x) = \cos 2x + \sqrt{3} \sin 2x + 2 \cos x + 2\sqrt{3} \sin x + 1$ යැයි ගනිමු. $f(x) = k(1 + \cos x) \cos(x - \alpha)$ ආකාරයෙන් ප්‍රකාශ කරන්න. මෙහි k හා α යනු නිර්ණය කළයුතු නියත වේ.

$g(x)$ යන්න $f(x) = 4(1 + \cos x)(g(x) - 2)$ වන ලෙස වූ $g(x)$ ශ්‍රිතය ලබාගන්න. මෙහි $-\frac{\pi}{2} \leq x \leq \frac{\pi}{2}$ වේ.

$y = g(x)$ ප්‍රස්ථාරයේ දළ සටහනක් ඇඳ, එනමින් ඉහත දී ඇති x හි ප්‍රාන්තරය තුළ $g(x) = \lambda$; $\lambda \in \mathbb{R}$ සම්කරණයට ප්‍රතිඵල වී සඳුම් 2 පමණක් ඇති λ හි අගය පරාසය සොයන්න.

22 A/L [papers grp]

Ananda College, Colombo - Maths Section Exam Management Unit

ආනන්ද විද්‍යාලය කොළඹ 10

10 S II

පළමු වාර පරීක්ෂණය - 2023 මැයි
අධ්‍යයන පොදු සහතික පත්‍ර (උසස් පෙළ) විභාගය, 2023

සංයුක්ත ගණිතය II
Combined Maths II

13 ශ්‍රේණිය

පැය තුනයි
Three hours

නම :

උපදෙස් :

- * මෙම ප්‍රශ්න පත්‍රය කොටස් දෙකකින් සමන්විත වේ.
A කොටස (ප්‍රශ්න 1 - 10) සහ **B කොටස** (ප්‍රශ්න 11 - 17)
- * **A කොටස**
 සියලුම ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සපයන්න. එක් එක් ප්‍රශ්නය සඳහා ඔබේ පිළිතුරු, සපයා ඇති ඉඩෙහි ලියන්න. වැඩිපුර ඉඩ අවශ්‍ය වේ නම්, ඔබට අමතර ලියන කඩදාසි භාවිත කළ හැකිය.
- * **B කොටස**
 ප්‍රශ්න පහකට පමණක් පිළිතුරු සපයන්න. ඔබේ පිළිතුරු, සපයා ඇති කඩදාසිවල ලියන්න.
- * නියමිත කාලය අවසන් වූ පසු **A කොටස**, **B කොටසට** උඩින් සිටින පරිදි කොටස් දෙක අමුණා විභාග ශාලාධිපතිට භාර දෙන්න.
- * ප්‍රශ්න පත්‍රයෙහි **B කොටස** පමණක් විභාග ශාලාවෙන් පිටතට ගෙනයාමට ඔබට අවසර ඇත.

පරීක්ෂකගේ ප්‍රයෝජනය සඳහා පමණි.

(10) සංයුක්ත ගණිතය II		
කොටස	ප්‍රශ්න අංක	ලැබූ ලකුණු
A	1	
	2	
	3	
	4	
	5	
	6	
	7	
	8	
	9	
	10	
B	11	
	12	
	13	
	14	
	15	
	16	
	17	
	එකතුව	
	ප්‍රතිශතය	

පත්‍රය I	
පත්‍රය II	
එකතුව	
අවසාන ලකුණු	

අවසාන ලකුණු

ඉලක්කමෙන්	
අකුරින්	

සංකේත අංක

උත්තර පත්‍ර පරීක්ෂක	
පරීක්ෂා කළේ:	1
	2
අධීක්ෂණය	

A කොටස

- 01. එක එකක ස්කන්ධ m වන සමාන අරයකින් යුත් A හා B සුමට ගෝල දෙකක් සැහැල්ලු අවිනන්‍ය තන්තුවක දෙකෙළවරට සම්බන්ධ කර තන්තුව නොබුරුල්ව පද්ධතිය තිරස් සුමට තලයක් මත නිසලතාවයේ තබා ඇත. B ගෝලයට A ගෝලයෙන් ඉවතට තන්තු රේඛාව දිගේ I ආවේගයක් දෙනු ලැබේ. තන්තුවේ ආවේගී ආතතිය $\frac{1}{2}$ බව පෙන්වන්න. දැන් B ගෝලය චලිතයට ලම්බකව බාධකයක වදී. A හා B අතර ගැටුමේ A ගෝලය බාධකයෙන් ඉවතට චලිත වීම සඳහා $e > \frac{1-e}{1+e}$ බව පෙන්වන්න. B ගෝලයන් බාධකයන් අතර ප්‍රත්‍යාගති සංගුණකය e ද ගෝල අතර ප්‍රත්‍යාගති සංගුණකය e' ද වේ.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

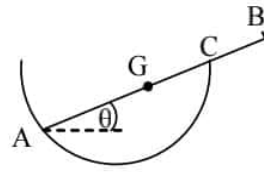
- 02. අංශුවක් තිරස් පොළොවක් මත ලක්ෂ්‍යයකදී u ප්‍රවේගයෙන් තිරසට θ කෝණයක් ආනතව ප්‍රක්ෂේප කරයි. චලිතයෙහි අංශුවේ ආරම්භක දිශාව සහ t කාලයකදී එම අංශුවේ චලිත දිශාව අතර කෝණය γ නම් $\tan \gamma = \frac{gt \cos \theta}{u - gt \sin \theta}$ බව පෙන්වන්න.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

22 A/L අපි [papers grp]

Ananda College, Math's Section Exam Management Unit

05. දිග $4a$ වන බර W වන ඒකාකාර AB දණ්ඩක් A ලක්ෂ්‍ය සුමට කුහර අවලව සවිකර ඇති අර්ධ ගෝලයක අභ්‍යන්තර පෘෂ්ඨයේ තබා C හිදී දණ්ඩ අර්ධ ගෝලයේ ගැට්ට මත ද එය නිරසට θ කෝණයකින් ආනත වන ලෙස ද රූපයේ ආකාරයට සමතුලිතතාවයේ තබා ඇත. අර්ධ ගෝලයේ දාරය නිරස් තලයක පිහිටයි. G යනු දණ්ඩේ ගුරුත්ව කේන්ද්‍රයයි. $GC = a$ වේ. C හිදී දණ්ඩ මත අභිලම්බ ප්‍රතික්‍රියාවේ විශාලත්වය සොයන්න. දණ්ඩේ

A ලක්ෂ්‍ය මත ඇති කරන අභිලම්බ ප්‍රතික්‍රියාව $\frac{w}{6} \left(\frac{3 - 2 \cos^2 \theta}{\sin \theta \cos \theta} \right)$ බව පෙන්වන්න.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

06. u ප්‍රවේගයෙන් චලනය වන m ස්කන්ධය ඇති උණ්ඩයක් $\frac{u}{2}$ ප්‍රවේගයෙන් එම දිශාවටම චලනය වන $3m$ ස්කන්ධය ඇති ලී කුට්ටියක වැදී එහි ගිලාබසී. එහිදී පද්ධතියේ හානිවන චාලක ශක්තිය සොයන්න. පසුව එම ලී කුට්ටිය චලනය වන දිශාවට ප්‍රතිවිරුද්ධ දිශාවට u ප්‍රවේගයෙන් චලනය වන ස්කන්ධය m වන උණ්ඩයක් එහි වැදී ගිලා බසී. එවිට ලී කුට්ටියේ නව ප්‍රවේගය සොයන්න. ගැටුම්වලදී උණ්ඩ ලී කුට්ටියෙන් ඉවතට නොයන්නේ යැයි සලකන්න. ලී කුට්ටිය නිශ්චල කිරීම සඳහා දෙවන උණ්ඩයේ වෙනස් කළයුතු සාධක මොනවාද? කෙටියෙන් විස්තර කරන්න.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

22 A/L අපි [Papers grp]

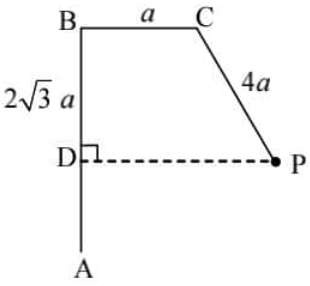
Arianda College Math's Section Exam Management Unit

09. එක එකක දිග $2a$ හා බර w වන AB, BC ඒකාකාර දඬු දෙකක් B හිදී සුමට ලෙස අසව් කර A වලින් එල්ලා ඇත. $\angle ABC = 90^\circ$ වන පරිදි තබා ඇත්තේ AB හි මධ්‍ය ලක්ෂය E හා BC දණ්ඩේ D ලක්ෂයට සම්බන්ධ කර ඇති සැහැල්ලු අවිනන්‍ය තන්තුවක් මගිනි. මෙහි $BD = \frac{3a}{2}$ වේ. $\tan \theta = \frac{1}{3}$ බව පෙන්වන්න. මෙහි θ යනු AB දණ්ඩ යටි අත් සිරස සමඟ ආනත සුළු කෝණයයි. තන්තුවේ ආතතිය $\frac{\sqrt{130}}{10}w$ බව පෙන්වන්න.

.....

22 A/L අපි [papers grp]

10. AB, BC එකිනෙකට ලම්බකව නැවු කම්බි කොටස් දෙකක C ලක්ෂයේදී දිග $4a$ වූ සැහැල්ලු අවිනන්‍ය තන්තුවක එක් කොනක් සවිකර අනෙක් කොනට ස්කන්ධය m වූ P නම් අංශුවක් සවිකර ඇත. AB අක්ෂය සිරස්ව තිබෙන සේ පද්ධතියම AB අක්ෂය වටා භ්‍රමණය වන්නේ P අංශුවට ω නියත කෝණික ප්‍රවේගයක් ලබාදෙමිනි. $BD = 2\sqrt{3}a, BC = a$ වේ. තන්තුවේ ආතතිය සඳහා ප්‍රකාශන දෙකක් ලබාගෙන $\omega^2 = \frac{\sqrt{3}g}{9a}$ බව පෙන්වන්න. අංශුවේ රේඛීය ප්‍රවේගයද a හා g ඇසුරෙන් ලියන්න.

.....

පළමු වාර පරීක්ෂණය - 2023 මැයි
අධ්‍යයන පොදු සහතික පත්‍ර (උසස් පෙළ) විභාගය, 2023

සංයුක්ත ගණිතය II **13 ශ්‍රේණිය**
Combined Maths II

* B කොටසින් ප්‍රශ්න පහකට පමණක් පිළිතුරු සපයන්න.

B කොටස

11. (a) තිරස් තලයක් මත පිහිටි A හා B ලක්ෂ දෙකක P හා Q වස්තු දෙකක් ඇත. P වස්තුව AB රේඛාව සමග $\tan^{-1} \frac{4}{3}$ කෝණයක් ආනත දිශාවකට නිසලතාවයෙන් ගමන් කරමින් 10 f ඒකාකාර ත්වරණයක් යටතේ තලය මත චලිත කරවයි. එම මොහොතේම B ලක්ෂයේ සිට $\frac{5v}{2}$ ප්‍රවේගයෙන් ගමන් කරමින් 5 f ඒකාකාර ත්වරණයෙන් BA සමග $\tan^{-1} \frac{4}{3}$ කෝණයෙන් ආනත දිශාවකට තලය මත Q අංශුව චලිත කරවයි. t_0 කාලයකට පසු තලය මත C ලක්ෂයකදී P හා Q මුණ ගැසේ. ලක්ෂයකදී හා මුණ ගැසේ.

- (i) \overline{AB} දිශාවටත්
- (ii) AB ට ලම්බකව ඉහළ දිශාවටත් (තලය මත) P හා Q හි චලිත සඳහා එකම සටහනේ ප්‍රවේග කාල ප්‍රස්තාර අඳින්න.
- (iii) එම ප්‍රස්තාර භාවිතයෙන් $v = ft_0$ බවද AB දුර $\frac{6v^2}{f}$ හා AB සිට C ලක්ෂයට ලම්බ දුර $\frac{4v^2}{f}$ බවද පෙන්වන්න.

(b) U ඒකාකාර ප්‍රවේගයෙන් නැගෙනහිර දිශාවට චලනය වන A නැවක්, සමාන $v (> u)$ ප්‍රවේගවලින් චලනය වන B හා C නැව් දෙක දකි. B හා C ගේ සැබෑ ප්‍රවේගවල දිශාවන් පිළිවෙලින් නැගෙනහිරින් α කෝණයක් උතුරට සහ බටහිරින් α කෝණයක් දකුණට වේ. අදාළ චලිත සලකා ප්‍රවේග ත්‍රිකෝණ එකම රූපයක අඳින්න.

- (i) B සහ C ගේ සැබෑ ප්‍රවේගවල විශාලත්වයන් සොයන්න.
- (ii) B ට සාපේක්ෂව C ගේ ප්‍රවේගය සොයන්න.
- (iii) ආරම්භයේදී B ට d දුරක් නැගෙනහිරින් C පිහිටියි නම් කොපමණ කාලයකට පසු B සහ C අතර කෙටිම දුර ලැබේද?

12. (a) O ලක්ෂයක සිට u ප්‍රවේගයකින් තිරසර θ කෝණයක් ආනතව ප්‍රක්ෂේපණය කරන ලද අංශුවක් උස h වන තාප්පයක් උඩින් යන්තමින් ගමන් කරයි නම්, $gt^2 - 2u \sin \theta + 2h = 0$ බව පෙන්වන්න.

එක්තරා මොහොතකදී අංශු දෙකක් O නම් ලක්ෂයක සිට එකම u ප්‍රවේගයෙන් පිළිවෙලින් α හා β කෝණ ආනත දිශා ඔස්සේ ප්‍රක්ෂේපණය කරයි. අංශු දෙකම h උසැති තාප්පයක් උඩින් යන්තමින්

ගමන් කරයි නම් එක් අංශුවක් තාප්පය පසුකර ගොස්, $\frac{2u}{g} \left(\frac{\sin \left(\frac{\alpha - \beta}{2} \right)}{\cos \left(\frac{\alpha + \beta}{2} \right)} \right)$ කාලයකට පසු දෙවන අංශුව

යන්තමින් තාප්පය පසු කර යන බව පෙන්වන්න.

(b) ස්කන්ධ පිළිවෙලින් 2 m හා m වන A හා B අංශු දෙකක් සුමට තිරස් මේසයක් මත ප්‍රතිවිරුද්ධ දිශා ඔස්සේ පිළිවෙලින් 5 u හා 3 u ප්‍රවේගවලින් ගමන් කොට කෙළින්ම ගැටේ. ප්‍රත්‍යාගති සංගුණකය e නම් ගැටුමෙන් පසු ඒවායේ ප්‍රවේග සොයන්න. අංශු අතර ඇතිවන ආවේගය $\frac{16 mu}{3}(1+e)$ බව පෙන්වන්න.

ගැටුමෙන් පසු B හි ප්‍රවේගය 3 u නම් e හි අගය සොයන්න.

අනතුරුව මෙම ප්‍රවේගයෙන් චලනය වන B අංශුව නිශ්චලතාවයේ පවතින ස්කන්ධය Km වන C අංශුවක් සමග ගැටී ඇලී ගමන් කරයි. සංයුක්ත වස්තුවේ ප්‍රවේගය සොයා නැවත ගැටුමක් සිදුවෙයි නම් K ට ගතහැකි අගය පරාසය සොයන්න.

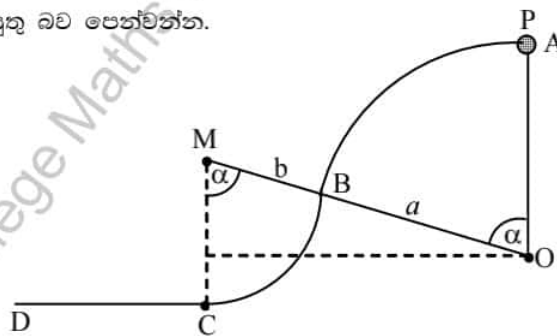
13. (a) රූපයේ දැක්වෙන පරිදි ABCD සුමට කම්බිය සිරස් තලයක සවිකර ඇත. AB කොටස සුමට වන අතර CD තිරස් කොටස රළු වේ. P පබළුවක් තුළින් කම්බිය යවා ඇති අතර A හි තබා u ප්‍රවේගයෙන් කම්බිය දිගේ ප්‍රක්ෂේපණය කරනු ලැබේ. පබළුවල කම්බිය දිගේ නිදහසේ චලනය වියහැකි බව සලකන්න. AB වාප කොටසේ කේන්ද්‍රය O වන අතර BC වාප කොටසේ කේන්ද්‍රය M වේ. OA සිරස් වන අතර අරය a වේ. MC සිරස් වන අතර අරය b වේ. පබළුව AB කොටස තුළ $\angle AOP = \theta$ නම් සුළු කෝණයක් සාදන විට අංශුවේ ප්‍රවේගය v නම්,

$v^2 = u^2 + 2ag(1 - \cos\theta)$ බව පෙන්වන්න. එවිට පබළුව මත කම්බියෙන් ඇති කරන අභිලම්බ ප්‍රතික්‍රියාව සොයන්න. AB කොටස තුළදී ප්‍රතික්‍රියාව ශුන්‍ය වන්නේ නම් $3ag \cos\alpha - 2ag < u^2 < 2ag$ විය යුතු බව පෙන්වන්න.

$u = \frac{1}{2}\sqrt{ag}$ වේ නම් $\theta = \cos^{-1} \frac{3}{4}$ වන විට ප්‍රතික්‍රියාව ශුන්‍ය වන බව පෙන්වන්න. තවද පබළුව B ලක්ෂ්‍ය පසුකරන මොහොතේදී ස්පර්ශීය ත්වරණය සොයන්න. පබළුව C පසුකරන මොහොතේදී ප්‍රවේගයේ විශාලත්වය සොයන්න.

CD රළු කම්බි කොටසේ සර්ෂණ සංගුණකය $\frac{1}{2}$ හා $\alpha = \pi/3$ නම්, පබළුව D හිදී නිශ්චල වීම සඳහා

$CD = \frac{a+4b}{2}$ විය යුතු බව පෙන්වන්න.

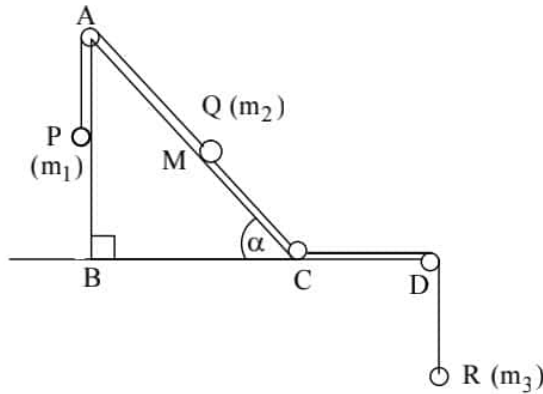
(b) තිරසට α ඒකාකාර ආතතියකින් යුතු මාර්ගයක ඉහළ දිශාව ඔස්සේ ස්කන්ධය M kg වූ එන්ජිමක් ස්කන්ධය m kg වූ වෙලරයක් ඇදගෙන යයි. එංජිම හා වෙලරයේ චලනයට එරෙහි ප්‍රතිරෝධය බර නිව්ටන් එකකට නිව්ටන් k වේ. එංජිම හා වෙලරය කඹයකින් යා කර ඇති අතර එංජිමේ නියත ජවය Hw වේ. පද්ධතියේ ප්‍රවේගය v ms⁻¹ වන මොහොතක චලිතය f ms⁻² මන්දනයක් වේ නම්,

$$f = g(\sin\alpha + k) - \frac{H}{(m+M)v}$$

මෙහි g යනු ගුරුත්වජ ත්වරණය වේ. තවද, ඇඳුම් කඹයේ ආතතිය m, M, H හා v ඇසුරෙන් සොයන්න.

ප්‍රවේගය v ms⁻¹ විටදී තන්තුව කැඩීයාම නිසා එංජිම ක්ෂණිකව ත්වරණය අරඹයි නම් $H > g(\sin\alpha + k)Mv$ බව පෙන්වන්න.

14. (a)

රූපයේ දක්වා ඇත්තේ සුමට තිරස් මෙසයක් මත තබා ඇති ස්කන්ධය M වන සුමට ඒකාකාර කුඤ්ඤයක ගුරුත්ව කේන්ද්‍රය තුලින් වූ සිරස් හරස්කඩකි. මෙහි $\hat{ACB} = \alpha$, $\hat{ABC} = \frac{\pi}{2}$ වේ. ස්කන්ධය m_1 වූ P අංශුව හා ස්කන්ධය m_2 වූ Q අංශුව A හි සවිකර ඇති කුඩා සුමට කප්පිය මතින් යැවූ සැහැල්ලු අවිනන්‍ය තන්තුවක දෙකෙළවරට ඇඳා ඇත. එසේම ස්කන්ධය m_3 වූ R අංශුව හා Q අංශුව C හිදී කුඤ්ඤයටත් D හිදී මෙසයටත් සවිකර ඇති කුඩා සුමට කප්පිය යටින් හා උඩින් යන සැහැල්ලු අවිනන්‍ය තන්තුවක දෙකෙළවරට ඇඳා ඇත. AP, DR තන්තු කොටස් සිරස් වන අතර CD තන්තු කොටස තිරස් වේ. Q අංශුව AC මුහුණතේ උපරිම බෑවුම මත පද්ධතිය නිශ්චලතාවයේ සිට මුදා හරිනු ලැබේ.

තන්තුවල ආතති, අංශුවල ත්වරණ හා කුඤ්ඤයේ ත්වරණ සෙවීම සඳහා ප්‍රමාණවත් සමීකරණ ලියා දක්වන්න. තවද P හා Q අංශු මගින් කුඤ්ඤය මත ඇති කරන ප්‍රතික්‍රියා හා මෙසය මගින් කුඤ්ඤය මත ඇති කරන ප්‍රතික්‍රියාව සෙවීමට ප්‍රමාණවත් සමීකරණද ලියා දක්වන්න.

(b) එක් එක් ස්කන්ධය m වූ තරාදි තැටි දෙකක් සුමට සැහැල්ලු අවල කප්පියක් මතින් යන සැහැල්ලු අවිනන්‍ය තන්තුවක දෙකෙළවරට සවිකර ඇත. එක් තරාදි තැටියක් මත ස්කන්ධය $2m$ වූ A අප්‍රත්‍යස්ථ අංශුව තබා ඇත. තන්තු කොටස් සිරස් වේ. පද්ධතිය නිශ්චලතාවයේ සිට මුදා හරිනු ලැබේ. තන්තුවේ ආතතිය හා එක් එක් තැටියේ ත්වරණ සොයන්න. වලිතය ආරම්භ වූ මොහොතේදීම ස්කන්ධය $3m$ වූ නිසලතාවයේ තිබූ අංශුවක් සිරස්ව පහළට වැටී t කාලයකට පසුව A තැටියට වැදී එහි ඇලේ. අංශුව තැටිය සමග ගැටුමෙන් පසුව තන්තුවේ ආවේගී ආතතියද එක් එක් තැටියේ ප්‍රවේගයද සොයන්න. සියලු අංශු හා තැටිවල වලිත සිරස්ව සිදුවේ යයි සලකන්න.

15. (a) \underline{a} හා \underline{b} නිශ්ශුන්‍ය, අසමාන්තර දෛශික 2 ක් වනවිට $\lambda \underline{a} + \mu \underline{b} = 0$ වන්නේ $\lambda = 0$ හා $\mu = 0$ නම්ම පමණක් බව පෙන්වන්න.

$ABCD$ ත්‍රිපිසියමේ $AB \parallel CD$ වන අතර $AB = 2 DC$ වේ. BC හි මධ්‍ය ලක්ෂ්‍ය E වේ. $\overline{AB} = \underline{a}$

හා $\overline{AD} = \underline{b}$ වේ නම් $\overline{AE} = \frac{3}{4}\underline{a} + \frac{1}{2}\underline{b}$ බව පෙන්වන්න.

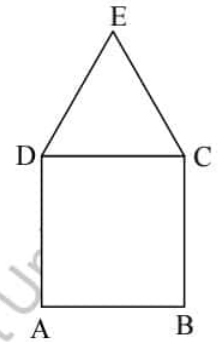
තවද AC හා DE හි ඡේදන ලක්ෂ්‍ය F වේ.

$\overline{AF} = \lambda \left[\underline{b} + \frac{\underline{a}}{2} \right]$ බව පෙන්වන්න. මෙහි $1 > \lambda > 0$ වේ.

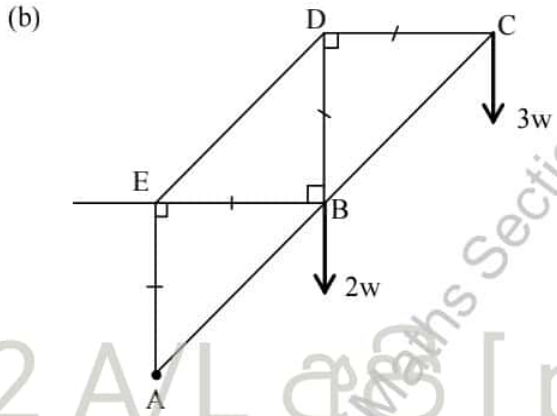
තවද $\overline{AF} = \left(\frac{2-\mu}{2} \right) \underline{b} + \frac{3}{4} \mu \underline{a}$ බව පෙන්වන්න.

$1 > \mu > 0$ වේ. එනමින් λ හා μ හි අගයන් සොයන්න. $\overline{AF} = \frac{3}{4}\underline{b} + \frac{3}{8}\underline{a}$ බව පෙන්වන්න.

(b) රූපයේ ABCD යනු $AB = 2a$ m වූ සමචතුරස්‍රයක් වන අතර CDE යනු සමපාද ත්‍රිකෝණයකි. නිව්ටන් $3, 2\sqrt{3}, 5, \frac{3\sqrt{3}}{2}, 5, 2\sqrt{3}, 2\sqrt{2}$ වූ බල පිළිවෙලින් $\overline{AB}, \overline{CB}, \overline{DC}, \overline{DA}, \overline{CE}, \overline{ED}$ හා \overline{AE} දිගේ ක්‍රියා කරයි. මෙම බල පද්ධතියේ සම්ප්‍රසක්තයේ විශාලත්වය $\frac{\sqrt{97}}{2}$ N බව පෙන්වා එහි දිශාව හා එහි ක්‍රියා රේඛාවට A හි සිට BA ඔස්සේ ඇති දුරද සොයන්න.

16. (a) එක එකක දිග $2a$ හා ඒකක දිගක බර $\frac{w}{2}$ වන AB, BC, CD, DA සමාන ඒකාකාර දඬු 04 ක් A, B, C, D හිදී සුමට ලෙස සන්ධි කර ඇති අතර දිග $2a$ වන තන්තුවක් මගින් A හා C ශීර්ෂ සම්බන්ධ කර ඇත. A ශීර්ෂයෙන් නිදහස් ලෙස එල්ලා ඇති රාමු සැකිල්ල සිරස් තලයක සමතුලිතව තබා ඇත්තේ C සන්ධියෙන් $2w$ භාරයක් එල්ලීමෙනි. B සන්ධියේ ප්‍රතික්‍රියාව හා තන්තුවේ ආතතිය සොයන්න.

සුමට ලෙස සන්ධි කළ සැහැල්ලු දඬු සහිත ABCDE රාමු සැකිල්ල ඉහත දී ඇති රූප සටහනේ දැක්වේ. රාමු සැකිල්ල A වටා කැරකීමට නිදහස් වන අතර B හා C හිදී $2w$ හා $3w$ සිරස් භාර දරන අතර AE සිරස් වන පරිදි රාමු සැකිල්ල සමතුලිතව ඇත්තේ EF තිරස් දම්වැලක් යෙදීම මගිනි. මෙහි $AE = EB = BD = DC$ වේ. බෝ අංකනය යෙදීමෙන් ප්‍රත්‍යාබල සටහනක් ඇඳ එනසින් දඬුවල ප්‍රත්‍යාබල ආතති හෝ තෙරපුම් වශයෙන් දක්වමින් නිර්ණය කරන්න.

17. දිග 2ℓ හා බර $2w$ වන ඒකාකාර AB දණ්ඩක A කෙළවර රළු පොළොවක් මත 60° ක ආතතියකින් තබා ඇත. දණ්ඩේ B කෙළවර ℓ දිගැති තන්තුවකට සම්බන්ධ කර ඇත. තන්තුවේ අනෙක් කෙළවර w බරැති මුදුවකට සම්බන්ධ කර ඇත. මුදුව රළු තිරස් කම්බියක නිදහස් වලනය විය හැක. දණ්ඩ හා පොළොව අතරත්, මුදුව හා කම්බිය අතරත් සර්ඡණ සංගුණක අගය $\frac{1}{2}$ බැගින් වේ. කම්බිය පොළොව මට්ටමෙන් h උසකින් තිරස්ව පිහිටා ඇත. දණ්ඩ තන්තුව හා කම්බිය එකම සිරස් තලයක පිහිටන බව උපකල්පනය කර, පළමුව සීමාකාරී අවස්ථාවට එළබෙන්නේ A ලක්ෂ්‍යයද? C ලක්ෂ්‍යයද? හේතු සහිතව පෙන්වන්න.

තවද එම අවස්ථාවේදී h ට ලබාගත හැකි අගය $\ell \left[\sqrt{3} + \frac{(2-\sqrt{3})}{\sqrt{11-4\sqrt{3}}} \right]$ බව පෙන්වන්න.

